

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВАЛЕОЛОГІЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ МАТЕМАТИКИ

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Анотація.

Висвітлено особливості використання інноваційних технологій у валеологічній підготовці вчителя математики. Проаналізовано трактування терміну «валеологічна компетентність». Розкрито використання кейс-технологій у практичній підготовці валеологічно-компетентного фахівця.

Ключові слова:

здоров'я, компетентнісний підхід, валеологічна компетентність, інновація, інноваційні технології.

Abstract.

The peculiarities of the use of innovative technologies in valeological preparation of mathematics teacher are highlighted. The interpretation of the term "valeological competence" is analyzed. The use of case-technologies in the practical preparation of valeologic-expert specialist is revealed.

Keywords:

health, competency approach, valeological competence, innovation, innovative technologies.

Життя та здоров'я особистості – найважливіша цінність суспільства. Саме здоров'я – основа благополуччя, розквіту нації, джерело щасливого життя.

Здоров'я теперішніх і майбутніх поколінь залежить від стану навколишнього середовища, вміння вести здоровий спосіб життя, все це покликано забезпечити гармонійний розвиток людини.

Здоров'я нації в наш час розглядається як показник соціально-економічного і духовного розвитку суспільства держави, оскільки державна політика щодо здорового способу життя формується цілеспрямовано і послідовно. Вона визначається Законом України «Про вищу освіту» (2017); Національною доктриною розвитку фізичної культури і спорту (2016) та державними програмами; Цільовою комплексною програмою «Фізичне виховання – здоров'я нації», Національною програмою «Репродуктивне здоров'я нації», Концепцією «Нової Української школи».

Життя в сучасних умовах вимагає від кожної людини діяти на основі набутих валеологічних знань і вмінь, використовувати їх у своїй професійній діяльності, суспільному житті та побуті. Саме це актуалізує проблему організації валеологічної підготовки з взяттям до уваги потреб і вимог сучасного суспільства. Одним із шляхів розвитку сучасної системи освіти України, необхідним є впровадження в освітній процес ЗВО інноваційних засобів та технологій навчання, в основі яких лежить використання компетентнісного підходу.

Педагогічну інновацію розглядають як особливу форму педагогічної діяльності та мислення, що спрямовані на організацію нововведень в освітньому просторі, або як процес створення, впровадження і поширення нового в освіті. Інноваційний процес в освіті – це сукупність послідовних, цілеспрямованих дій, спрямованих на її оновлення, модифікацію мети, змісту, організації, форм і методів навчання та виховання, адаптації навчального процесу до нових суспільно-історичних умов [6].

В умовах закладів вищої освіти, під поняттям «компетентнісний підхід» розуміють спрямованість педагогічного процесу на формування і розвиток ключових (базових, основних) і предметних компетентностей у студентів. Результатом такого процесу буде сформована загальна компетентність людини, що є сукупністю ключових компетентностей, – інтегрована характеристика особистості.

Перспективність зазначеного підходу полягає в тому, що він забезпечує високу готовність майбутніх вчителів математики до успішної професійної діяльності.

Під професійною компетентністю педагога, у науково-методичній літературі, вчені розуміють особистісні можливості вчителя, які дозволяють йому самостійно й ефективно реалізовувати цілі

педагогічного процесу. Для цього потрібно знати педагогічну теорію, уміти застосовувати її в практичній діяльності.

Ми погоджуємося з думкою В. Нестеренко [4], що окремою складовою загальної професійної компетентності майбутнього педагога є професійно-валеологічна компетентність майбутнього фахівця. У такому разі необхідним є процес розвитку валеологічної компетентності у студентів, зокрема майбутніх вчителів математики, а також пошук моделі освітнього процесу, яка зможе забезпечити формування валеологічної компетентності спеціаліста в будь-якій галузі, що є необхідною умовою і стає загальною методологією вирішення конкретних завдань, пов'язаних зі збереженням здоров'я молоді.

Оскільки не існує однозначного підходу до визначення терміну валеологічна компетентність, то у науково-методичній літературі науковці цей термін трактують по-різному:

- складова їх життєвої компетентності, яка проявляється в знаннях, цінностях і мотивах, валеологічній позиції, діяльності щодо оздоровлення себе і своїх вихованців [2].

- складний синтез когнітивного, предметно-практичного й особистісного досвіду, що забезпечує процес здоров'я збереження [1].

- сукупність валеологічних знань (валеологічну інформованість) і вмінь грамотно застосовувати їх у практиці (валеограмотність) [5, с. 56].

- здатність володіти сумою валеологічних знань із науково обґрунтованими фактами; ідей; понять накопичених людством у галузі збереження здоров'я; наявність практичних умінь і навичок здоров'язбереження; встановлювати зв'язки між валеологічними знаннями і практичними діями у професійній діяльності на основі сформованих ціннісних орієнтацій на підтримку і зміцнення здоров'я, як власного, так і здоров'я дітей [3, с. 11].

Одним із раціональних засобів формування валеологічної компетентності майбутнього вчителя математики є використання у освітньому процесі ЗВО кейс – технології. Суть даного методу полягає у використанні конкретних випадків, так званих «кейсом» для спільного аналізу, обговорення або вироблення рішень студентами з певного розділу навчання дисципліни, а також вдало поєднує навчальну, аналітичну і виховну діяльність, що безумовно є діяльним і ефективним в реалізації сучасних завдань системи освіти [6].

Зокрема, на практичних заняттях з елементарної математики, під час вивчення теми: «Задачі на відсотки» студентам варто запропонувати розв'язати задачу про повноцінний та раціональний сон з використанням кейс-методу.

Насамперед викладач пропонує студентам скласти режим дня школяра, а також розрахувати тривалість сну для кожного вікового періоду. Далі відбується поділ студентів на групи, перед групами ставиться проблемне запитання, та відно до цього розподіляються завдання:

Проблемне запитання

«Що необхідно для здорового та повноцінного сну?».

Завдання кейсу

Кожній групі необхідно розв'язати по 2 задачі про повноцінний сон, а також розробити і продемонструвати задачі також виду.

Прикладом є наступна задача: *Немовля, наприклад, спить 22 години на добу, витрачаючи лише дві години на їду. Доросла людина у середньому спить 6-8 годин, літні люди обходяться й 5 годинами. Скільки годин спить школяр? Підрахуйте, скільки це у відсотковому варіанті.*

Таким чином, використання кейс-технології надає можливість не тільки підготувати валеологічно компетентного педагога та сформувавати у нього відповідальне ставлення до власного здоров'я, а й сформувавати вміння використовувати даний метод у роботі з учнями.

Активне впровадження інноваційних методів навчання у практику є результативним та перспективним напрямком щодо формування валеологічно компетентного майбутнього спеціаліста, і, в першу чергу, майбутнього педагога, майбутнього вчителя математики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Болотов В. Компетентностная модель: от идеи к образовательной программе / В. Болотов, В. Суриков // Педагогіка. – 2003. – №10. – С. 12-14.

2. Бондаренко О. М. Формування валеологічної компетентності студентів педагогічних університетів у процесі професійної підготовки : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» О. М. Бондаренко. – К., – 2008. – 26 с

3. Дворникова О.Б. Формирование валеологической компетентности у студентов педагогического колледжа в процессе предметной подготовки Автореф. дисс.канд.пед.наук.: 13.00.08 – Екатеринбург, 2005. – 179 с.
4. Нестеренко В. В. Підготовка майбутніх педагогів до виховання у дошкільників навичок здорового способу життя: дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. – Одеса, 2003. – 267 с.
5. Симоненко С.М. Содержание и способы формирования валеологической культуры будущего учителя в вузовской профессиональной подготовке: Дисс. ... канд. пед. наук: 13.00.01 – Уссурийск, 2002. – 192 с.
6. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб.: реком. МОН України для студентів магістратури вищих навчальних закладів непедагогічного профілю / Т.І. Турот. – Херсон, 2011. – 608 С.

Дарія Анатоліївна Возносименко

Аспірант, викладач кафедри вищої математики та методики навчання математики,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, м. Умань
daryakholod@ukr.net